

Návod na stavbu ptačích budek pro jednotlivé druhy ptáků

Vybrali jsme nejčastěji hnízdící ptáky u nás, kteří vyhledávají budky.

Obecné rady pro stavbu budek

- Používat nehoblované dřevo tl. min. 2 cm
- Střecha s přesahem a mírným sklonem
- Bez bidélka – ochrana proti predátorům
- Čištění na podzim odstraněním starého hnízda

Sýkora koňadra (*Parus major*)

Popis: Největší sýkora v Evropě, s černou hlavou, bílými lícemi a žlutočerným zbarvením břicha. Vyskytuje se v lesích, parcích a zahradách.

Rozměry budky:

- Půdorys: 12 × 12 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 32 mm
- Umístění: 2–4 m nad zemí

Sýkora modřinka (*Cyanistes caeruleus*)

Popis: Malá sýkora s modrou čepičkou, žlutým břichem a zeleným hřbetem. Často navštěvuje krmítka.

Rozměry budky:

- Půdorys: 12 × 12 cm
- Výška: 20–25 cm
- Vletový otvor: 27 mm
- Umístění: 2–4 m nad zemí

Brhlík lesní (*Sitta europaea*)

Popis: Modrošedý pták s výrazným černým proužkem přes oči. Dokáže lézt hlavou dolů po kmenech stromů.

Rozměry budky:

- Půdorys: 13 × 13 cm
- Výška: 30 cm
- Vletový otvor: 32–35 mm
- Umístění: 2–5 m nad zemí

Vrabcem domácí (Passer domesticus)

Popis: Hnědavý pták se šedou hlavou (samec) a světlým břichem. Žije v blízkosti lidských obydlí.

Rozměry budky:

- Půdorys: 15 × 15 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 35 mm
- Umístění: 2–5 m nad zemí, často pod střechou

Vrabc polní (*Passer montanus*)

Popis: Podobný vrabci domácímú, ale má hnědou hlavu a černou skvrnu na tváři.

Rozměry budky:

- Půdorys: 15 × 15 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 35 mm
- Umístění: 2–5 m nad zemí

Lejsek černohlavý (*Ficedula hypoleuca*)

Popis: Drobný pěvec s černobílým peřím (samec) nebo hnědavým zbarvením (samice).
Přilétá na jaře z Afriky.

Rozměry budky:

- Půdorys: 12 × 12 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 32 mm
- Umístění: 1,5–3 m nad zemí

Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)

Popis: Podobný lejsku černohlavému, ale má bílou skvrnu na čele. Hnízdí v dutinách stromů.

Rozměry budky:

- Půdorys: 12 × 12 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 32 mm
- Umístění: 1,5–3 m nad zemí

Rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*)

Popis: Rehek zahradní je malý pták s výrazným zbarvením. Samec má červený hrdlo a hrud', šedou hlavu a tmavý ocas. Samice je méně nápadná, převážně hnědá. Tento pták se často vyskytuje v zahradách, ovocných sadech a na okrajích lesů.

Rozměry budky:

- Půdorys: 14 × 14 cm
- Výška: 25 cm
- Vletový otvor: 8 × 8 cm (výřez)
- Umístění: 2-4 m nad zemí

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*)

Popis: Krutihlav je pták z čeledi datlů, má štíhlé tělo a dlouhý zobák. Je známý svou schopností otáčet hlavou, což mu umožňuje hledat potravu v kůře stromů. Má zajímavé zbarvení – hnědé a šedé pruhy po celém těle. Obvykle se vyskytuje v lesních a lesostepních oblastech.

Rozměry budky:

- Půdorys: 13 × 13 cm
- Výška: 30 cm
- Vletový otvor: 45 mm
- Umístění: 3-6 m nad zemí

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

Popis: Špaček je středně velký pták s lesklým černým peřím, které v létě na slunci vykazuje zelený a fialový nádech. V zimě je šedý. Má výrazné žluté skvrny na peří. Tento pták je velmi sociální a často se vyskytuje v městských oblastech nebo v polních krajinách.

Rozměry budky:

- Půdorys: 15 × 15 cm
- Výška: 30 cm
- Vletový otvor: 45 mm
- Umístění: 3-5 m nad zemí